Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dnia 25 kwietnia 1933 r. 116.

T r e ś ć n u m e r u:

ŁOTWA.

-§-

ŁOTWA:1.O r g a n p r e m j e r a ł o t e w s k i e g o o z w i ą z k u p a ń s t w b a ł t y c k i c h ."Latvijas Kareivis" /z 22.IV.1933/:Organ premjera Blodnieksa "Latvija" pisze ostatnio na temat związku bałtyckiego, co następuje:Łotysze dobrze rozumieją tęsknotę litewską do Wilna. Jednocześnie dobrze rozumieją, że dalekowzroczność polityczna i doniosłość sytuacji międzynarodowej wymagają niezwiązywania kwestji wileńskiej ze sprawą tworzenia związku bałtyckiego. Ignorowanie bezspornych realności międzynarodowych, ryzykowanie całością dla odzyskania utraconej części tej całości, są zbliżone do romantyzmu. Pod tym względem litewska polityka zagraniczna musi być szczególnie czujna, by nie stało się tak, że w możliwych konfliktach nietylko nie odzyskanoby Wilna lecz utraconoby nawet Kłajpedę. Dwóch zdań być nie może co do tendencyj politycznych hitlerowskich Niemiec. Stawianie kwestji wileńskiej w centrum całego problemu, jak to czyni obecnie "Liet.Aidas", oznacza odrzucanie jakiejkolwiek próby w sprawie stworzenia związku bałtyckiego. Żadne argumenty nie mogą usprawiedliwić słuszności takiej taktyki. Jasną jest przecież rzeczą, że do zadań związku bałtyckiego nie można zaliczyć rozwiązywania zatargów terytorjalnych. Nieuzasadnioną jest również rzeczą żądać, by Łotwa i Estonja wyrzekły się rozwoju swych stosunków z Polską jedynie dlatego, że Litwa ma z Polską niezałatwione sprawy. Gdyby np. tak rozumowały państwa Małej Ententy, to nigdyby się nie stały jednolitem organizmem politycznym, który odegrywa obecnie rolę ważnego czynnika w całej polityce europejskiej.

Niemiłą jest rzeczą w obecnej doniosłej chwili wyliczać wzajemne grzechy. O ile "Liet.Aidas" mówi o nieprzyjaznem stanowisku ze strony łotewskiej, o usiłowaniu izolowania swego sąsiada i t.p., to możnaby odpowiedzieć, że właśnie w polityce zagranicznej Litwy trudno się doszukać poważniejszych wysiłków w kierunku ściślejszych stosunków z państwami bałtyckiemi. Przeciwnie, stosuje Litwa politykę awanturniczego flirtu z Rosją i Niemcami, co właśnie oddaliło Litwę od sąsiadów północnych. Nawet obecnie "Liet.Aidas" proponuje małym państwom spekulowanie na przeciwieństwach państw wielkich.Wątpić należy czy tego rodzaju droga mogłaby w krytycznej chwili zagwarantować niezawisłość Litwy.

Dla ochrony przed niebezpieczeństwem możnaby jedynie mówić o łączeniu sił rozproszonych. Łotysze wierzą, że naród litewski i jego przywódcy zrozumieją nareszcie swe interesy i wspólność tych interesów z innemi państwami bałtyckiemi. Nowy rząd łotewski przewiduje w swym programie tworzenie związku bałtyckiego. Całe społeczeństwo tego się domaga. Sfery estońskie również uznają potrzebę takiego związku.-

2. K o l e j n y a n t y p o l s k i a r t y k u ł "P e h d e j a B r i h d i". "Pehdeja Brihdi" /z 22.IV.1933/:Sprawa handlu łotewsko-polskiego przedstawia się wprost skandalicznie. Polska po podpisaniu z Łotwą traktatu handlowego niemal nic z Łotwy nie wywozi, natomiast stara się zalać rynek łotewski swemi towarami. Tak np. w 1930 r. Polska importowała do Łotwy swych towarów na sumę 31 milj.łatów,zaś

eksportowała tylko za 2 i pół milj.łatów. W 1931 r.importowała za 16 milj.łatów, zaś eksportowała za miljon. Podobna proporcja zachowała się w 1932 r. Należy odrzucić piękne frazesy Polaków i raz nazawsze przeprowadzić zasadę, by import polski do Łotwy był równy eksportowi łotewskiemu do Polski. Łotwa nie może i nie powinna układać się na innych zasadach. Próżne są w związku z tem wzajemne wizyty i rewizyty różnych organizacyj.

ESTONJA. 1.S p r a w a k o n f e r e n c j i m i n i s t r ó w S p r a w Z a g r. E s t o n j i i Ł o t w y ."Rev.Ztg."/Nr.88. IV.1933/:Minister Spraw Zagr.A.Rei odjedzie 28 kwietnia w towarzystwie dyrektora oddziału politycznego M.S.Z. H.Laretei'a do Rygi na konferencję z ministrem Spraw Zagr. Łotwy.

Na konferencji tej będą rozważane sprawy polityki światowej, jak również sprawa estońsko-łotewskiej unji celnej.

2. U d z i a ł E s t o n j i w m i ę d z y n a r o d o w e j k o n f e r e n c j i g o s p o d a r c z e j ."Vaba Maa" /93.IV.33/: 21 kwietnia r.b. wyjechał zagranicę prezes Izby Przem.-Handl. J.Puhk, by wziąć udział w międzynarodowej konferencji gospodarczej w Paryżu, która się rozpoczęła 23 kwietnia, jako przedstawiciel Estonji.

J.Puhk również w latach ubiegłych brał udział w tych konferencjach, będąc jednocześnie członkiem międzynarodowej rady handlowej.

3. E k s p o r t p a p i e r u ."Vaba Maa" /93.IV.33/:W 1932 r.wywieziono 7.402 tonn papieru za 1.238.000 koron, celulozy 56.184 tonn za 5.500.000 koron,masy drzewnej 15.843 tonn.

Razem wywieziono artykułów z papierowych 79.429 tonn za 6.730.000 koron. Pierwsze miejsce zajmuje tu Anglja /wywieziono do niej 32.953 tonn/, Francja - 18.802 i Litwa 1.811 tonn i t.d.

4.W r ę c z e n i e n a c z e l n i k o w i p a ń s t w a o r d e r u b e l g i j s k i e g o ."Vaba Maa" /Nr.92.IV.1933/: 20 kwietnia belgijski poseł baron Selys de Janson odwiedził naczelnika państwa K.Pätsa, któremu wręczył order Leopolda wyższego stopnia.-

5. M i ę d z y n a r o d o w a k o r p o r a c j a w D o r p a c i e ."R.Ztg." /87.IV.1933/:Senat uniwersytetu dorpackiego zatwierdził korporację "Fraternitas Esthoniensis". Na zasadzie jej statutu mogą do niej należeć studenci wszystkich narodowości, prócz Żydów. Urzędowym językiem jest estoński. Barwy:niebiesko-ciemnolila i białe.

6.K o m u n i k a c j a l o t n i c z a z F i n l a n d j ą ."Vaba Maa" /91.IV.33/:18 kwietnia rozpoczęła się znów komunikacja lotnicza Tallin-Helsinki.Samoloty t-stwa "Aero".Codziennie odbywa się 1 lot.

7.B u d ż e t T a l l i n a n a 1 9 3 3 - 3 4 r o k ."R.Ztg." /87.IV.33/:15 kwietnia wyszedł z druku budżet Tallina na 1933-34 rok. Jest on zrównoważony sumą 9667035 koron.Na budżet zwyczajny przypada 4166031 kor, nadzwyczajny - 164213 4 kor., na miejskie przedsiębiorstwa zaś 3858870 kor. Wydatki zwycz.są w porównaniu z r.ub.mniejsze o 241511 i dochody zwycz. o 211050 koron.W rubryce rozchodów nadzwycz. uwidoczniono sumę o 1019731 k większą niż w r.ub.

Urzędy państw. - 153 tys.kor., instytucje społeczne 63,3 tys.; emerytury - 157,5 tys.; straż ogniowa - 68 tys.; porządek publiczny - 996,4 tys.; roboty publiczne - 111 tys.; oświata - 724,3 tys opieka społeczna - 829,4 tys., zdrowotność - 661,8 tys.koron.

Dochody: maj.miejskie - 385; przedsięb.- 481 tys. koron.

8.L i c z b a l u d n o ś c i T a l l i n a ."R.Ztg."/81.IV.33/: 1.IV r.b. było w Tallinie 135.738 mieszkańców: Estończyków - 48.755 mężczyzn i 61.113 kob.;Niemców - 3.214 mężcz.i 4.945 kob.; Rosjan - 2.849 m.i 4.521 k.; Żydów - 949 m.i 1019 k.;Łotyszów 245 m.i 371 k.; Polaków 216 m.i 348 k.;Finnów 79 m.i 178 k.;Szwedów 353 m.i 527 kob.i t d

9.D r u g a K o n f e r e n c j a k u p c ó w e s t o ń s k i c h. "R.Ztg."/88.IV.1933/:Z inicjatywy kupieckiego związku odbędzie się konferencja kupców estońskich w Tallinie, w której weźmie udział przypuszczalnie 150-200 przedstawicieli. Porządek dzienny:polityka podatkowa; polityka sprzedażna; stosunek kupiectwa do Izby Przem.-Handl.; obniżenie kredytowej stopy procentowej i t.d.-